

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

02 aprilie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție
Completul de judecată, în componența:

Președinte – Talpă Boris,
Judecători – Țurcan Anatolie, Eremciuc Ghenadie, Roic-Botezatu Lilia, Malanciuc Ion,

judecând, fără citarea părților, în baza materialelor cauzei, recursul declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Harti Vladislav, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 01 noiembrie 2022, în cauza penală în privința lui,

Ursu Vasile X, născut la X.

Termenul examinării cauzei:

Prima instanță: 27.01.2020 – 16.04.2021;

Instanța de apel: 07.05.2021 – 29.09.2021;

27.06.2022 – 01.11.2022;

Instanța de recurs: 04.01.2022 – 18.04.2022;

12.01.2023 – 02.04.2024.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătorei Strășeni, sediul Central din 16 aprilie 2021, Ursu Vasile a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art.183 alin.(1) Cod penal și i s-a stabilit potrivit acestei Legi o pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 550 (cinci sute cincizeci) unități convenționale ce constituie 27 500 (două zeci și șapte mii cinci sute), 00 lei.

S-a explicat lui Ursu Vasile că în conformitate cu prevederile art.64 alin.(3) Cod penal, este în drept să achite jumătate din amenda stabilită dacă o plătește în cel mult 3 zile lucrătoare din momentul în care hotărârea devine executorie. În acest caz, se va considera că sancțiunea amenzii este executată integral.

S-a încasat din contul inculpatului Ursu Vasile, în contul statului cheltuielile judiciare în mărime de 320 (trei sute douăzeci),00 lei.

A fost aplicată în privința lui V. Ursu măsura preventivă - obligarea de a nu părăsi țara.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că, la X, aproximativ ora 08:45, Ursu Vasile, numit prin ordinul nr.X în funcția de energetician-șef a S.A. „Cariera Micăuți” cu sediul în s. X, fiind astfel persoană cu funcție de răspundere, cunoscând obligațiile sale de serviciu stabilite prin lege și statutul organizației numite mai sus, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al infracțiunilor sale, prevăzând urmările lor prejudiciabile, admitând în mod conștient survenirea acestora, dar, considerând în mod ușuratic că ele vor putea fi evitate, dând în așa mod dovadă de superficialitate manifestată în raport cu îndeplinirea obligațiilor asumate, fiind obligat potrivit art.18 al Legii nr.625 din 02.02.1991 „Cu privire la protecția muncii” să asigure condiții de protecție a muncii la fiecare loc de lucru care să corespundă normativelor în vigoare, să distribuie gratuit angajaților echipament de protecție individuală în sortimentul convenit și termenele stabilite, să instruiască angajații și să verifice cunoștințele lor privind normele și regulile de protecție a muncii, nu și-a executat obligațiile vizate supra, neasigurând condiții de muncă, inofensive, nu a organizat controlul asupra factorilor

periculoși și nocivi, prin ce a încălcat tehnica securității muncii și a altor reguli de protecție a muncii în raport cu angajatul Goriuc Iurii, numit prin ordinul nr.131 din 08.08.2005 în calitate de electrician-lăcătuș, inacțiuni care au provocat din imprudență vătămare corporală medie a ultimului.

Astfel, Ursu Vasile a comis infracțiunea prevăzută de art.183 alin.(1) Cod penal, individualizată prin încălcarea de către o persoană cu funcție de răspundere ori de către o persoană care gestionează o organizație comercială, obștească sau altă organizație nestatală a tehnicii securității, a igienei industriale sau a altor reguli de protecție a muncii, dacă această încălcare a provocat accidente cu oameni sau alte urmări grave.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către avocatul Spînu Ludmila în numele inculpatului, prin care a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care Ursu Vasile să fie achitat, deoarece în acțiunile acestuia nu sunt prezente elementele și semnele infracțiunii incriminate.

3.1. În motivarea cererii de apel avocatul a invocat că:

- în faptele inculpatului Ursu Vasile lipsesc semnele și elementele componente de infracțiune incriminate, și anume nu este prezent elementul constitutiv - subiectul infracțiunii specificate la alin.(1) art.183 Cod penal, care este persoana fizică responsabilă care la momentul comiterii infracțiunii a atins vârsta de 16 ani, în plus, subiectul trebuie să aibă o dublă calitate special persoană care gestionează o organizație comercială, obștească sau o altă organizație nestatală, persoană în ale cărei atribuții intră asigurarea respectării regulilor de protecție a muncii în cadrul unității respective;

- instanța a reținut că Ursu Vasile la momentul săvârșirii infracțiunii incriminate activa în funcția de energetician-șef angajat prin ordinul nr.117 din 15.09.2014, la fel potrivit obligațiilor de serviciu, în atribuțiile lui intrau responsabilități cu privire la instruirea salariatului în domeniul protecției muncii, acestea fiind de domeniul energetic la SA „Micăuți”, din care considerente acesta întrunește calitatea de subiect al infracțiunii. Acest fapt constatat de instanță reprezintă doar un semn al subiectului infracțiunii incriminate, or instruirea salariatului în domeniul protecției muncii nu sunt acțiuni administrative de dispoziție sau organizatoric-economice;

- infracțiunea incriminată lui Ursu Vasile, în cadrul laturii obiective presupune prezența legăturii de causalitate dintre faptă și consecințe, dar probele prezentate și susținute în învinuire în acest capăt de acuzare sunt insuficiente;

- la calificarea faptei este obligatoriu a stabili cu precizie: care anume regulă în vigoare de protecție a muncii a fost încălcată. Era oare obligat făptuitorul să asigure respectarea acestei reguli. Instanța a declarat că apreciază critic argumentele inculpatului și a apărătorului, precum că el nu are nici o vină la producerea accidentului, dar fără a motiva prin contraargumente.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 29 septembrie 2021, a fost admis apelul, casată parțial sentința, în conformitate cu prevederile art.409 alin.(2) Cod de procedură penală, din alte temeuri inclusiv din oficiu, pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care Ursu Vasile, recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.183 alin.(1) Cod penal, a fost liberat de pedeapsa aplicată în baza art.183 alin.(1) Cod penal, din motivul expirării termenului de prescripție privind tragerea la răspundere penală.

În rest, sentința a fost menținută.

5. Decizia a fost atacată cu recurs de către avocatul Spînu Ludmila în numele inculpatului, prin care invocând prevederile art.427 alin.(1) pct. 6), 8), 9) Cod de procedură penală, a solicitat casarea deciziei, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri de achitare în privința lui Ursu Vasile.

6. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 18 aprilie 2022, a fost admis recursul, casată total decizia și dispusă rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

7. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 01 noiembrie 2022, s-a admis apelul, s-a casat sentința și s-a pronunțat o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care Ursu Vasile a fost achitat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.183 alin.(1) Cod penal, pe motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

S-a respins ca neîntemeiată cerința procurorului, cu privire la încasarea din contul inculpatului a cheltuielilor judiciare.

7.1 În motivarea soluției, instanța de apel a statuat că, analizând materialele cauzei și raportându-le la actul de învinuire, ținând cont de prevederile legale, procesul penal, constată cu certitudine că în acțiunile inculpatului Ursu Vasile lipsesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute la art.183 alin.(1) Cod penal, aceste concluzii fiind confirmate prin întregul sistem de probe analizate și apreciate prin prisma prevederilor art.101 Cod de procedură penală, după cum urmează: declarațiile inculpatului Ursu Vasile, care fiind audiat în prima instanță, vina în comiterea infracțiunii incriminate nu a recunoscut și a explicat că, a activat la S.A. „Cariera Micăuți” în calitate de energetician șef în perioada anilor X. Sa eliberat din funcție din propria inițiativă. În Cariera Micăuți personal răspundea de partea energetică, telefonie fixă, gazul, apa, canalizarea și încălzirea. În ziua incidentului a primit indicații de la șeful de pază ca să demonteze sistemul de iluminare de pe turnul de supraveghere. În aceea zi a convocat ședința în secție, a repartizat pe muncitorii Goriuc Iurie și Eremei Anatolie, au primit dispoziție de a demonta felinarele, au primit instructajul convenit și au semnat în jurnal. Totodată, au primit o blanchetă de dispoziție pentru lucrările cu risc sporit pe care l-au semnat și au plecat la muncă. Peste un timp a fost telefonat de către Eremei care la anunțat că a căzut turnul și Goriuc Iurie. La fața locului când a ajuns la găsit pe Goriuc Iurie care se afla la pământ și i-a comunicat că îl doare mâna și piciorul. Personal a telefonat la 112, a venit ambulanța și la transportat pe Goriuc Iurie la spital. A stat cu Goriuc Iurie până ce acesta a fost internat în spital. A concretizat că, toată învinuirea este axată pe faptul că nu a efectuat instructajul. Însă a menționat că instructajul a fost efectuat și se efectuează odată la jumătate de an, despre ce se indică în cartela personală a fiecărui muncitor și în jurnal, pentru ce fiecare se semnează. Directorul care era în funcție la acel moment cerea ca instructajul să se facă odată la trei luni, și se indica într-un jurnal aparte. Goriuc Iurie a semnat în registru pentru că a fost instruit pentru respectiva lucrare.

Instanța de apel analizând și apreciind declarațiile inculpatului prin prisma prevederilor art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței și utilității lor, apreciind-u-le ca fiind veridice, utile, pertinente - stabilește că, fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii, or, inculpatul a oferit pe tot parcursul judecării cauzei, declarații consecvente, care nu au fost combătute prin careva probe.

Subsecvent, instanța de apel a constatat că pe parcursul judecării cauzei n-au fost aduse careva probe pertinente, concludente, utile și veridice, care ar corobora între ele și ar demonstra vinovăția lui Ursu Vasile.

Instanța de apel a relevat că la baza învinuirii de către acuzare au fost puse, iar de prima instanță au fost preluate următoarele probe: declarațiile părții vătămate Goriuc Iurie date în ședința de judecată în prima instanță; declarațiile martorului Fisticanu Ion date în ședința de judecată în prima instanță; declarațiile martorului Eremei Anatol date în ședința de judecată în prima instanță; declarațiile martorului Gherman Vadim date în ședința de judecată în prima instanță, însă, aceste depoziții nu indică la culpa inculpatului, ci relevă circumstanțele expuse în actul de învinuire.

La baza învinuirii acuzarea a invocat, iar prima instanță a preluat și următoarele acte și documente acumulate și administrate în cadrul urmăririi penale, cum ar fi: procesul verbal de cercetare la fața locului din 24.04.2019 (f.d.6-7); proces-verbal de ridicare din 24.04.2019 (f.d.18); raportul de expertiză judiciară nr. X din 14 august 2019 (f.d.32); procesul verbal nr.ISM-2019-PVA-63 privind cercetarea accidentului de muncă grav (f.d.72-74); procesul verbal de ridicare din 21.11.2019 (f.d.40); procesul verbal de examinare a obiectului din 21.11.2019 (f.d.41).

Analizând și apreciind aceste acte și documentele administrate în cadrul urmăririi penale, instanța de apel a concluzionat că, aceste documente nu confirmă că în acțiunile inculpatului sunt prezente elementele infracțiunii prevăzute la art.183 alin.(1) Cod penal.

Instanța de apel a reținut (la pct.33-38 din decizia sa) că, potrivit alin.(2) art.43 din Constituție, salariații au dreptul la protecția muncii. Latura obiectivă a infracțiunii prevăzute la art.183 Cod penal, se exprimă în încălcarea regulilor de protecție a muncii ce include: fapta prejudiciabilă care constă în acțiunea sau în inacțiunea de încălcare a tehnicii securității, a igienei industriale sau a altor reguli de protecție a muncii; urmările prejudiciabile sub formă de accidente cu oameni sau alte urmări grave; legătura de cauzalitate dintre fapta prejudiciabilă și urmările prejudiciabile. Încălcarea regulilor privind tehnica securității se poate exprima în: neasigurarea instruirii victimei în materie de protecție a muncii; neorganizarea examenelor la tehnica securității și normele de exploatare a utilajului; neutilizarea tehnică corespunzătoare a tuturor locurilor de muncă; neelaborarea instrucțiunii cu privire la protecția muncii, corespunzătoare condițiilor în care se desfășoară activitatea la locurile de muncă. Prin accidente cu oameni se are în vedere: rănirea, electrocutarea, arsura, degerarea, asfixierea, intoxicația acută profesională, care după gravitate corespunde vătămării grave sau medii a integrității corporale sau a sănătății. Latura subiectivă a încălcării regulilor de protecție a muncii se caracterizează prin imprudență față de urmările prejudiciabile. În raport cu fapta prejudiciabilă, făptuitorul poate manifesta intenție sau imprudență. Motivul infracțiunii constă, în cele mai frecvente cazuri, în superficialitatea manifestată în raport cu îndeplinirea obligațiilor asumate. Subiectul infracțiunii este persoana fizică responsabilă care la momentul săvârșirii infracțiunii a atins vârsta de 16 ani. În plus, subiectul trebuie să aibă o dublă calitate specială: 1) persoană cu funcție de răspundere sau persoană care gestionează o organizație comercială, obștească sau o altă organizație nestatală; 2) persoană în ale cărei atribuții intră asigurarea respectării regulilor de protecție în cadrul unității respective.

În aserțiunea dată, instanța de apel a notat că, la caz, nu și-a regăsit confirmare latura subiectivă a infracțiunii de încălcare a regulilor de protecție a muncii de către inculpat, or, procurorul nu a prezentat nici o probă din care ar rezulta că Ursu Vasile este sau poate fi subiect al infracțiunii incriminate.

În acest context, instanța de apel a indicat că, subiect al infracțiunii menționate poate fi persoana fizică responsabilă, care la momentul comiterii infracțiunii a atins vârsta de 16 ani și care are o calitate specială - 1) persoană cu funcție de răspundere sau persoană care gestionează o organizație comercială, obștească sau o altă organizație nestatală; 2) persoană în ale cărei atribuții intră asigurarea respectării regulilor de protecție a muncii în cadrul unității respective. Astfel, prima instanță priptă a stabilit că Ursu Vasile este subiect al infracțiunii, întrucât responsabilitatea lui Ursu Vasile cu privire la instruirea salariaților în domeniul protecției muncii nu este de domeniul acțiunilor administrative de dispoziție sau organizatoric-economice care ar fi necesare pentru a fi în sarcina inculpatului pentru a fi întrunită componenta de infracțiune a art.183 alin.(1) Cod penal.

Mai mult, eronate sunt și concluziile precum că Ursu Vasile la momentul săvârșirii infracțiunii incriminate, activa în funcția de energetician șef, angajat prin ordinul nr.117 din 15.09.2014, la fel potrivit obligațiilor de serviciu în atribuțiile lui intrau responsabilități cu privire la instruirea salariaților în domeniul protecției muncii, fiind de domeniul energetic la S.A. „Cariera Micăuți”, la fel și că „Ursu Vasile este persoana responsabilă de protecția muncii în atribuțiile căruia intrau obligațiile de gestionare a organizației cu privire la respectarea tehnicii securității”, or, Ursu Vasile a fost obligat să instruiască salariații în domeniul protecției muncii și nicidecum să gestioneze organizația, astfel, Ursu Vasile nu întrunește calitatea de subiect al infracțiunii imputate.

Instanța de apel a relevat că, potrivit învinuirii inculpatul Ursu Vasile nu a verificat starea turnului până la inițierea lucrărilor de demontare, or turnul nu era fixat corespunzător. Mai mult, el n-a instruit executorii lucrărilor date despre necesitatea verificării stării turnului, fapt care a provocat consecințele corespunzătoare, însă, latura obiectivă presupune prezența

legăturii de cauzalitate dintre faptă și consecințe, dar probele prezentate și susținute în învinuire pe acest capăt de acuzare sânt insuficiente, irelevante, dar și chiar contradictorii.

În această ordine de idei, instanța de apel a reiterat că, potrivit rechizitoriului Ursu Vasile se învinuiește că „la X, aproximativ ora 08:45, Ursu Vasile, numit prin ordinul nr. 171 din 15.09.2014 în funcția de energetician șef a S.A. ”Cariera Micăuți” cu sediul în s. X, fiind astfel persoană cu funcție de răspundere, cunoscând obligațiile sale de serviciu stabilite prin lege și statutul organizației numite mai sus, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al infracțiunilor sale, prevăzând urmările lor prejudiciabile, admitând în mod conștient survenirea acestora, dar, considerând în mod ușuratic că ele vor putea fi evitate, dând în așa mod dovadă de superficialitate manifestată în raport cu îndeplinirea obligațiilor asumate, fiind obligat potrivit art. 18 al Legii nr. 625 din 02.02.1991 „Cu privire la protecția muncii” să asigure condiții de protecție a muncii la fiecare loc de lucru care să corespundă normativelor în vigoare, să distribuie gratuit angajaților echipament de protecție individuală în sortimentul convenit și termenele stabilite, să instruiască, instruceze angajații și să verifice cunoștințele lor privind normele și regulile de protecție a muncii, nu și-a executat obligațiile vizate supra, neasigurând condiții de muncă, inofensive, nu a organizat controlul asupra factorilor periculoși și nocivi, prin ce a încălcat tehnica securității muncii și a altor reguli de protecție a muncii în raport cu angajatul Goriuc Iurii, numit prin ordinul nr.131 din 08.08.2005 în calitate de electrician-lăcătuș, inacțiuni care au provocat din imprudență vătămare corporală medie a ultimului.

Instanța de apel a indicat că, prevederile Legii, de încălcarea cărora este învinuit inculpatul Ursu Vasile, au fost abrogate prin Legea nr.280 din 14.12.2007, (intrată în vigoare la data de 30.05.2008, unele articole pe data de 01.01.2010), adică până la producerea accidentului, circumstanță substanțială în speță și care a fost trecută cu vederea de către acuzatorul de stat.

Prin urmare prevederile actului legislativ invocat de acuzatorul de stat, la data comiterii faptei prejudiciabile, deja era abrogat, aspect care viciază învinuirea adusă inculpatului. Mai mult, potrivit procesului-verbal nr. X privind cercetarea accidentului de muncă grav din X, (f.d.72-74, vol. I), la pct. 8) persoanele care au încălcat prevederile actelor legislative și altor acte normative din domeniul muncii, este indicat că Ursu Vasile, energetician-șef al S.A. „Cariera Micăuți”, care la admis pe electricianul-lăcătuș, Goriuc Iurii fără al informa asupra riscurilor la care el ar putea fi expus la locul de muncă, precum și măsurile de protecție și prevenire necesare, prin ce a încălcat prevederile art. 13 lit. k) din Legea nr. 186 din 10.07.2008 Securității și sănătății în muncă și pct. 6 din Instrucțiunea funcțională a energeticianului-șef al S.A. „Cariera Micăuți”.

Astfel, instanța de apel a precizat că inculpatul Ursu Vasile nu avea statut de angajator, acesta fiind angajat în calitate de energetician-șef al S.A. „Micăuți” prin ordinul nr.117 din 15.09.2014, fapt ce denotă că nu Ursu Vasile l-a angajat pe Goriuc Iurie în calitate de lăcătuș-electrician în cadrul S.A. „Micăuți” și în atribuțiile lui nu intrau obligațiile stipulate în art.13 lit. k) al Legii securității și sănătății în muncă, de încălcarea cărora a fost învinuit. Or, potrivit depozitiilor art.9 al Legii nr.186 din 10.07.2008, angajatorul este obligat să asigure securitatea și sănătatea lucrătorilor sub toate aspectele ce țin de activitatea desfășurată. În cazul în care angajatorul apelează la servicii externe de protecție și prevenire, el nu este exonerat de responsabilitățile sale în domeniul securității și sănătății în muncă. Obligațiile lucrătorilor în domeniul securității și sănătății în muncă nu aduc atingere principiului responsabilității angajatorului.

Mai mult, subiectul infracțiunii specificate este persoana fizică cu calitatea specială fie de: persoană cu funcție de răspundere sau persoana care gestionează o organizație comercială, obștească sau o altă organizație nestatală; persoană în a cărei atribuții intră asigurarea respectării regulilor de protecție a muncii în cadrul unității respective.

În rechizitoriu se invocă calitatea de „persoană cu funcție de răspundere” a inculpatului Ursu Vasile, însă partea acuzării, cât și prima instanță nu au indicat cu claritate care anume

însărcinări sau obligații, acordate, permanent sau provizoriu, au fost încălcate de către inculpatul Ursu Vasile în calitate de persoană cu funcție de răspundere.

Aferent circumstanțelor descrise supra, instanța de apel a considerat că probele invocate de acuzare nu pot impune soluția de condamnare a lui Ursu Vasile, or în ședința instanței de apel s-a stabilit cu certitudine că inculpatul nu este subiect al infracțiunii prevăzute de art.183 alin.(1) Cod penal.

Astfel, vinovăția persoanei în săvârșirea faptei se consideră dovedită numai în cazul când instanța de judecată, călăuzindu-se de principiul prezumției nevinovăției, cercetând nemijlocit toate probele prezentate, a stabilit fapta incriminată de lege ca infracțiune, iar îndoielile care nu pot fi înlăturate, fiind interpretate în favoarea inculpatului.

De asemenea, necesară este și referința ce vizează că, principiul prezumției nevinovăției se conține în art.11 al Declarației Universale a Drepturilor Omului (1948); art.6§2 al Convenției Europene de apărare a Drepturilor Omului (1950); Art. 14.2 al Pactului internațional asupra drepturilor civile și politice (1966), reglementări conținute și în legislația internă a Republicii Moldova - Constituția Republicii Moldova în art.21, care prevede că orice persoană acuzată de un delict este prezumată nevinovată până când vinovăția sa va fi dovedită în mod legal, în cursul unui proces judiciar public în cazul căruia i s-au asigurat toate garanțiile necesare apărării sale.

Totodată, instanța de apel a reținut că conform prevederilor art.99 alin.(2) Cod de procedură penală, probele administrate se verifică și se apreciază de către organul de urmărire penală sau instanță, iar conform dispoziția art.100 alin.(4) al aceluiași articol, toate probele administrate în cauza penală vor fi verificate sub toate aspectele, complet și obiectiv. Verificarea probelor constă în analiza probelor administrate, coroborarea lor cu alte probe, administrarea de noi probe și verificarea sursei din care provin probele, în conformitate cu prevederile prezentului cod, prin procedee probatorii respective.

Prin urmare, conchizând, instanța de apel a menționat că inculpatul Ursu Vasile urmează a fi achitat, or în acțiunile acestuia lipsesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute la art.183 alin.(1) Cod penal, or, prima instanță în prezența circumstanțelor analizate, nefondat a concluzionat că inculpatul urmează a fi declarat culpabil în comiterea infracțiunii incriminată lui.

Totodată, instanța de apel ținând cont de faptul că în speță a fost adoptată o decizie de achitare, efectele juridice ale acestei soluții impun respingerea cerinței procurorului cu privire la încasarea cheltuielilor judiciare.

8. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Harti Vladislav, prin care, invocând prevederile art.427 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală, se solicită casarea deciziei, cu remiterea cauzei la rejudecare.

8.1 În motivarea cererii de recurs, procurorul invocă următoarele:

- instanța de apel nu a ținut cont și nu apreciat totalitatea probelor ce dovedesc vinovăția lui Ursu Vasile și în mod greșit a respins probele administrate de către acuzarea de stat, fără a fi constatate încălcarea normelor procesuale invocate, a apreciat în mod superficial aceste probe, fără a fi evidențiate acele derogări evidente invocate;

- vinovăția inculpatului Ursu Vasile în comiterea infracțiunii prevăzute de art.183 alin.(1) Cod penal este dovedită prin următoarele probe: declarațiile părții vătămate Goriuc Iurie date în ședința de judecată, declarațiile martorilor Fisticanu Ion, Eremei Anatol, Gherman Vadim; procesul verbal de ridicare din 24.04.2019 (f.d.18); raportul de expertiză judiciară X din 14 august 2019 (f.d.32); procesul verbal nr.ISM-2019-PVA-63 privind cercetarea accidentului de muncă grav (f.d.72-74); procesul verbal de ridicare din 21.11.2019 (f.d.40); procesul verbal de examinare a obiectului din 21.11.2019 (f.d.41);

- probatoriul administrat în cauză confirmă existența infracțiunii constatate, identificarea subiectului infracțiunii și, respectiv, vinovăția inculpatului, precum și celelalte împrejurări importante pentru justa soluționare a cauzei, relevante și analizate supra;

- instanța de apel la adoptarea deciziei nu a dat apreciere justă suportului probatoriu prezentat de către acuzare, astfel încât concluzia instanței de apel este inacceptabilă, deoarece

probele acuzării au fost supuse unei minuțioase cercetări în instanță, făcându-se referire la declarațiile detaliate ale participanților la proces, iar în astfel de condiții, colegiului penal, îi rămânea doar să aprecieze aceste probe, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor.

9. Referință privind opinia sa asupra recursului declarat a fost depusă de către avocatul Spînu Ludmila în numele inculpatului, prin care solicită respingerea recursului și menținerea deciziei instanței de apel.

10. Judecând recursul declarat în raport cu materialele cauzei, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează că, acesta urmează a fi respins din următoarele considerente.

În conformitate cu art.435 alin.(1) pct.1) Cod de procedură penală, instanța de recurs, judecând recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă respingerea acestuia, cu menținerea hotărârii atacate.

Conform art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Reieșind din conținutul recursului declarat de către procuror, completul de judecată reține că, titularul acestuia critică decizia instanței de apel sub aspectul temeiului de casare stipulat la art.427 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală, potrivit căruia hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, precum și a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.

Criticele recurentului se axează pe ideea că, instanța de apel a dat o apreciere eronată probelor examinate, consideră că este cert stabilit faptul că inculpatul prin acțiunile sale a încălcat tehnica securității muncii și a altor reguli de protecție a muncii în raport cu angajatul Goriuc Iurii, precum și că inculpatul este subiect al infracțiunii incriminate.

Verificând alegațiile recurentului, în raport cu actele cauzei, completul de judecată conchide că acestea sunt neîntemeiate, iar instanța de apel la adoptarea soluției a respectat prevederile legale, adoptând o soluție corectă și întemeiată.

Astfel, instanța de recurs ține să menționeze că, împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârii contestate, inclusiv cele reproduse în pct.7.1 din prezenta decizie, relevă în mod concludent că instanța de apel a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept, în conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, prin prisma cumulului de probe anexate la dosar care au fost apreciate în conformitate cu prevederile art.101 alin.(1) Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării lor, instanța de apel pronunțându-se argumentat și detaliat asupra motivelor pentru care a respins poziția acuzării, stabilind cert că în acțiunile inculpatului Ursu Vasile lipsesc elementele constitutive ale infracțiunii incriminate.

În acest sens, instanța de recurs apreciază drept întemeiate argumentele instanței de apel prin care s-a reținut că, „inculpatul Ursu Vasile nu avea statut de angajator, acesta fiind angajat în calitate de energetician-șef al S.A. „Micăuți” prin ordinul nr.117 din 15.09.2014, fapt ce denotă că nu Ursu Vasile l-a angajat pe Goriuc Iurie în calitate de lăcătuș-electrician în cadrul S.A. „Micăuți” și în atribuțiile lui nu intrau obligațiile stipulate în art.13 lit. k) al Legii securității și sănătății în muncă, de încălcarea căror a fost învinuit”. Or, potrivit depozitiilor art.9 al Legii nr.186 din 10.07.2008, angajatorul este obligat să asigure securitatea și sănătatea lucrătorilor sub toate aspectele ce țin de activitatea desfășurată. În cazul în care angajatorul apelează la servicii externe de protecție și prevenire, el nu este exonerat de responsabilitățile sale în domeniul securității și sănătății în muncă. Obligațiile lucrătorilor în domeniul securității și sănătății în muncă nu aduc atingere principiului responsabilității angajatorului.

Mai mult, în rechizitoriu partea acuzării invocă calitatea de „persoană cu funcție de răspundere” a inculpatului Ursu Vasile, însă partea acuzării, cât și prima instanță nu au indicat cu claritate care anume însărcinări sau obligații, acordate, permanent sau provizoriu, au fost încălcate de către acesta în calitate de persoană cu funcție de răspundere.

Astfel, completul de judecată constată că, deși Ursu Vasile avea calitatea de energetician-șef al S.A. „Cariera Micăuți”, acesta nu l-a admis pe electricianul-lăcătuș Goriuc Iurii la locul de muncă și nu avea obligația sau responsabilitatea de a-l informa despre riscurile la care el ar putea fi expus precum și măsurile de protecție și prevenire necesare, aceste obligații revenindu-i angajatorului.

În aceeași ordine de idei, instanța de recurs evidențiază standardul „dincolo de orice îndoială rezonabilă” consacrat în jurisprudența Curții Europene, care presupune că, pentru a putea fi pronunțată o soluție de condamnare, acuzația trebuie dovedită dincolo de orice îndoială rezonabilă. Existența unor probe dincolo de orice îndoială rezonabilă constituie o componentă esențială a dreptului la un proces echitabil și instituie în sarcina acuzării obligația de a proba toate elementele vinovăției într-o manieră aptă să înlăture dubiul.

Completul de judecată menționează că acest standard de probă poate fi pe deplin înțeles doar prin raportare la principiul „in dubio pro reo”, care, la rândul său, constituie o garanție a prezumției de nevinovăție.

Astfel, potrivit art.8 alin.(3) Cod de procedură penală, concluziile despre vinovăția persoanei de săvârșirea infracțiunii nu pot fi întemeiate pe presupuneri, iar toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate, se interpretează în favoarea bănuitului, învinuitului, inculpatului.

De asemenea, instanța de recurs acceptă argumentele instanței de apel, prin care s-a reținut că, „prevederile Legii, de încălcarea cărora este învinuit inculpatul Ursu Vasile, au fost abrogate prin Legea nr. 280 din 14.12.2007, (intrată în vigoare la data de 30.05.2008, unele articole pe data de 01.01.2010), adică până la producerea accidentului, circumstanță substanțială în speță și care a fost trecută cu vederea de către acuzatorul de stat. Prin urmare prevederile actului legislativ invocat de acuzatorul de stat, la data comiterii faptei prejudiciabile, deja era abrogat, aspect care viciază învinuirea adusă inculpatului.

Suplimentar, instanța de apel întemeiat a reținut că, subiectul infracțiunii specificate este persoana fizică cu calitatea specială fie de: persoană cu funcție de răspundere sau persoana care gestionează o organizație comercială, obștească sau o altă organizație nestatală; persoană în a cărei atribuții intră asigurarea respectării regulilor de protecție a muncii în cadrul unității respective. Prin persoană cu funcție de răspundere se înțelege persoana căreia, într-o întreprindere, instituție, organizație de stat sau a administrației publice locale ori într-o subdiviziune a lor, i se acordă, permanent sau provizoriu, prin stipularea legii, prin numire, alegere sau în virtutea unei însărcinări, anumite drepturi și obligații în vederea exercitării funcțiilor autorităților publice sau a acțiunilor administrative de dispoziție ori organizatoric-economice.

Astfel, instanța de apel justificat a conchis că, probele invocate de acuzare nu pot impune soluția de condamnare a lui Ursu Vasile, or, în ședința instanței de apel s-a stabilit cu certitudine că inculpatul nu este subiect al infracțiunii prevăzute de art.183 alin.(1) Cod penal.

Completul de judecată constată că, la caz, pronunțând o decizie de achitare, instanța de apel în mod corect și argumentat s-a pronunțat asupra respingerii cerinței procurorului privind încasarea cheltuielilor judiciare.

Totodată, completul de judecată reține că, motivele invocate în recurs de către procuror, au constituit deja obiect de examinare în instanța de apel, fiind oferite răspunsuri argumentate în acest sens (pct.7.1 din decizie), iar o altă opinie asupra chestiunilor semnalate nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei.

Prin urmare, argumentele din recurs sunt neîntemeiate, iar motivele aduse în susținerea temeiurilor invocate nu pot fi reținute, hotărârea instanței de apel fiind legală și întemeiată, pronunțată cu respectarea garanțiilor prevăzute la art.6 CEDO.

Din considerentele expuse, instanța de recurs ordinar atestă că, temeiuri de a pune la

îndoială veridicitatea argumentelor instanței de apel în motivarea soluției sale nu se identifică, pe care în virtutea corectitudinii lor și pentru a evita repetări inutile, le acceptă și le însușește, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct. 37 a hotărârii sale în cauza Albert vs. România din 16.02.2010, statuează că art.6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct. 61), noțiunea de proces echitabil necesitând ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Instanța de recurs conchide că, nu a fost constatată prezența în speța examinată a careva erori, ce ar servi drept temei de implicare în sensul casării deciziei atacate prin prisma celor invocate, astfel că recursul declarat este neîntemeiat și urmează a fi respins ca inadmisibil.

11. În corespundere cu art.435 alin.(1) pct.1) Cod de procedură penală, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

DECIDE :

Se respinge ca inadmisibil, recursul declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Harti Vladislav, cu menținerea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 01 noiembrie 2022, în cauza penală în privința lui *Ursu Vasile X*.

Decizia este irevocabilă.

Președinte

Talpă Boris

Judecători

Țurcan Anatolie

Eremciuc Ghenadie

Roic-Botezatu Lilia

Malanciuc Ion